

ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ ЕКОНОМІКИ.

Кучмійова Т. С.,

**канд.екон.наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Миколаївський національний аграрний університет**

Карпук І. М.,

**здобувач вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Миколаївський національний аграрний університет**

Постанова проблеми. Підприємництво в аграрній сфері відіграє ключову роль у забезпеченні продовольчої безпеки та сталого розвитку економіки. В умовах глобальних змін, що охоплюють як технологічні, так і економічні процеси, аграрні підприємства стають важливими рушіями розвитку, забезпечуючи стабільний ріст ВВП та зайнятість у сільській місцевості.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На думку дослідників, підприємництво визначається як самостійна організаційно-господарська діяльність, що ґрунтується на новаторстві та використанні різноманітних можливостей для виробництва нових або існуючих товарів за новими методами, пошуку нових джерел сировини та ринків збуту, з метою отримання прибутку і досягнення власних цілей [1].

Мета та завдання дослідження. Незважаючи на значний потенціал, аграрний сектор України стикається з низкою викликів, які потребують наукового аналізу та рішень. Актуальними є питання продовольчої безпеки та підвищення експортного потенціалу сільськогосподарської продукції, особливо в умовах військової агресії РФ. Необхідною є модернізація аграрного виробництва та впровадження інноваційних технологій для підвищення його ефективності та конкурентоспроможності. Важливу роль відіграє створення сприятливого інвестиційного клімату та залучення капіталовкладень, а також підтримка сільських територій і розвитку малих та середніх підприємств.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи сильні та слабкі сторони, можливості й загрози можна провести SWOT-аналізу, у якому можна визначити ключові проблеми та перспективи аграрного підприємництва в Україні (табл.1).

Це створює основу для розробки стратегічних рішень, спрямованих на мінімізацію загроз, подолання слабких місць, максимальне використання наявних можливостей і зміцнення конкурентних переваг.

Таблиця 1 - SWOT-аналіз розвитку аграрного підприємництва в Україні

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> – Сприятливі природно-кліматичні умови для сільськогосподарського виробництва. – Родючі чорноземи та землеробські традиції. – Значний експортний потенціал аграрної продукції. – Дешева робоча сила порівняно з країнами ЄС. – Налагоджені логістичні ланцюги для експорту. 	<ul style="list-style-type: none"> – Зношеність основних засобів та застаріла матеріально-технічна база. – Недостатні темпи впровадження інновацій. – Обмежений доступ до фінансування малих і середніх виробників. – Залежність від імпортних ресурсів. – Недостатній розвиток сільської інфраструктури.
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> – Розширення експортних можливостей і інтеграція у світові ринки. – Залучення інвестицій для модернізації виробництва. – Впровадження інноваційних технологій. – Розвиток органічного землеробства. – Кооперація та створення аграрних кластерів. 	<ul style="list-style-type: none"> – Політична й економічна нестабільність, військові дії. – Погіршення кон'юнктури світових ринків та падіння цін на продукцію. – Зростання конкуренції з іншими країнами-експортерами. – Зміни клімату та природні катаклізми. – Відтік кваліфікованих кадрів.

Джерело: побудовано автором на основі [2]

Висновки. Забезпечення сталого розвитку аграрного підприємництва вимагає комплексного підходу, який включає створення сприятливого бізнес-середовища, модернізацію виробництва, залучення інвестицій, а також диверсифікацію сільської економіки та діяльності виробників. Подальші наукові дослідження мають бути спрямовані на пошук ефективних інструментів для відновлення й стимулювання розвитку аграрного підприємництва, з урахуванням нових викликів і реалій воєнного часу.

Список використаних джерел

1. [Лисенко В. В.](#) Теоретичні аспекти визначення сутності підприємництва. [Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка](#). 2014. Харків. Вип. 150. С. 218-224. URL:<https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/33863>
2. Костенюк Ю., Лазоренко О. Стратегічний аналіз підприємства аграрного сектору. [Вісник Хмельницького національного університету](#). Серія: Економічні науки 324(6), 199-208. URL:<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-33>